

Helnæs sogns

lokalhistoriske

arkiv

År's skrift

2002

Indhold:

Årets gang i arkivet

20 års jubilæum i arkivet

Helnæs Byvej 61, matr.nr.33d

For 100 år siden

Efterlysning

Min sømandsuddannelse

Regnskab

Dette Årsskrift er lavet af:

Anne Hansen

Helle Blume Andresen

Poul Hansen

Årsskriftet koster 15 kr.

Arkivet har åbent første lørdag i hver
måned kl. 9.30 - 11.30
Og efter aftale på tlf. 64771317

Årets gang i arkivet

Den 9. marts 2002 holdt arkivet den årlige åbent hus – dag. Vi havde ophængt en plancheudstilling om RUSSERTIDEN udlånt af Gamtofte – Søby Turup Lokalhistoriske arkiv. Det var Thomas Bruun, der havde stået for at samle stoffet, og han havde skrevet et hæfte om emnet. Arkivet gav kaffe og der blev vist en videofilm: "Dengang på Fyn". Det var en god dag med 35 besøgende.

I flere år har Else Hansen, Grethe Skøtt og Ellen Nørregård Andersen været gode medhjælpere i arkivet både med rengøring og registrering af arkivalier. Det siger vi mange tak for!

Først på året gik arkivets kopimaskine i stykker, og vi fik købt en god, brugt og mere avanceret af slagsen.

Der er kommet en del materiale til arkivet i løbet af året. Især har Niels Kildegård afleveret mange spændende effekter.

Vi har haft besøg af enkeltpersoner og nogle selskaber, som har bestilt åbning i arkivet. - F.Eks. Bosamfundet, 50 års jubilarer og Avernakø Lokalhistoriske Arkiv.

Sidst på året fik vi foræret en P.C er af Eskild Jeppesen (tusind tak for den!), dermed gik en drøm i opfyldelse. Med køb af skærm, mus, tastatur og printer har vi nu mulighed for at arbejde mere hensigtsmæssigt. Nu mangler vi programmet til registrering, så der er noget at spare sammen til.

Hvis nogen har lyst til at arbejde i arkivet, er de velkomne. Og vi modtager gerne flere arkivalier.

A.H.

Helnæs byvej 61, matr.nr.33,d

Huset blev bygget af skolelærer Jakob Runge til bolig for Forældrene, pensioneret skolelærer Karsten Runge og hustru. Efter deres død beboedes huset af Jakob Runges søster Anna, der var lærerinde ved Helnæs skole. Senere solgtes huset til Augusta Jørgensen, (Margrethe Boe's mor) hun var enke efter skytte Chr. Jørgensen, (søn af grmd .Lars Jørgensen, Helnæsgård). I flere år var Helnæs Telefoncentral installeret i huset og passet af Augusta Jørgensen. Derefter blev huset købt af Katrine (sy pige), datter af fisker Mads Vikkelsø og enke efter fisker Edvardt Hansen fra Vordingborg. (afskrift af Niels Larsens bog).

Da Anna Runge var lærerinde, foregik undervisningen i dette hus, der var mange børn på Helnæs dengang, så der blev oprettet en forskole her. Peter Hansen, Søgård har bl.a. gået der. Sine sidste år boede Anna Runge ovenpå hos Aug. Jørgensen og spiste hos broderen i skolen.

Mens Katrine var i huset ernærede hun sig ved at sy for Helnæsboerne, og hun havde sommer-gæster boende.

Der har boet flere forskellige familier i huset inden Aksel Jørgensen købte det af Carlo Jacobsen i 1960. Af beboere kan nævnes Karen og Laurits Christiansen, Helnæs. Else og Svend Storm, Assens. Lilly og Jørgen Larsen, Helnæs.

Elna og Aksel Jørgensen boede i huset indtil Elna døde i 1981. Derefter var Aksel ene nogle år og kom på Plejehjemmet "Korsvang" i Assens. Sønnen Jørgen Jørgensen overtog huset og renoverede det. Huset, som er bygget i røde mursten, er nu malet flot gult og er i øjeblikket sommerhus.

Fra det gamle Helnæs

For 100 år siden. - 1903

18' maj

Helnæs Sogns Husflidsforening afholdt i går en Udstilling. Pastor Howardy er Formand og lærer Runge Sekretær. Undervisningen ledes af snedker Hans Andersen Og fru Runge. Folketingsmand Klavs Berntsen holdt et folkeligt foredrag. Præmier tildeltes følgende: Simon Hansen, Niels Larsen, Kirstine Mikkelsen, Elna Larsen, Katrine Vikkelsø og Petra Larsen.

28' juni

Ved kapskydning på Helnæs den 28' juni mellem Helnæs, Dreslette, Kærum og Sønderby Skyttekredse, blev Helnæs nr. 1 i Gennemsnit med 47,9 Point.

1' august

1' august d. Aar koster en jernbanebillet : Assens – København 3' klasse 3 kr. 75 øre

Parti fra Helnæs.

Efterlysning

Er der nogen, der ejer en keramikugle, som den på billedet? Evt. som sparebøsse. Efter sigende skulle den være fabrikeret her på Helnæs i et teglværk, der har ligget på Elmbjerg. Sandsynligvis fordi der er ler i bakken.

Uglen på billedet ejes af Esther Nielsen fra Turup, der har sine "rødder" på Helnæs. (Fra den gamle smedie). Hvis nogen har kendskab til lerting eller teglværket på Elmbjerg, vil arkivet gerne høre om det.

Min sømandsuddannelse.

I årsskriftet for 2001 startede vi med at skrive om Kaptajn Niels Larsens sømandsuddannelse, her kommer næste afsnit i beretningen:

I februar 1899 mønstrede jeg ud som kok og ungmand med skonnertbrig ”Harriet” af Faaborg i fart på Nord - og Østersøen.

I august måned samme år ankom vi til Korsør med en ladning telegrafkabler fra London. – Kablet blev lagt ud direkte fra skibet mellem Spodsbjerg (Langeland) og Taars (Lolland).

Sammen med to skibskammerater på min alder besluttede vi os til at afmønstre i Korsør for at rejse til Hamborg og søge hyre i et skib, der gik på langfart. Efter nogle ugers ophold hjemme opgav de to skibskammerater imidlertid at rejse til Hamborg, og jeg besluttede mig da til at tage af sted alene. – I slutningen af september 1899 afrejste jeg med min skibskiste og køjesæk fra Faaborg over Sønderborg til Flensborg og herfra i en 4' klasses jernbanevogn til Hamborg, hvor jeg indlogerede mig hos en dansk logivært, hvis adresse jeg havde fået hjemme af en gammel ”deep water sailor”.

I Hamborg mønstrede jeg ud med bark ”Else” af Fanø. Barken lå i Bremen og skulle herfra bugseres til Hamborg for der at laste stykgods til Brisbane i Australien og videre derfra til øerne i Stillehavet for at indtage en last Copra til Europa.

Under bugsering fra Bremen til Hamborg blev jeg ved et ulykkestilfælde slået i hovedet af den svære slæbewire og måtte søge lægehjælp i Hamborg et par ugers tid. Som følge heraf blev jeg afmønstret fra skibet. –(På denne rejse forliste barken ”Else” ved Sydhavsøerne, og så vidt jeg erindrer omkom størsteparten af besætningen ved forliset).

Niels Larsens erindringer fortsætter i næste nummer.
A.H.

20 års jubilæum

I år er det 20 år siden Helnæs Lokalhistoriske Arkiv blev etableret. Det er ingen hemmelighed, at det var Carlo Jacobsen, der var initiativtager og drivkraften de første mange år. Arkivet startede i den gamle lærerindebolig, som kommunen stillede til rådighed. Vi skulle selv male og indrette rummene med hylder og reoler. Fra Assens bibliotek fik vi foræret flere reoler.

Brandboksen fik vi af Boe – Hansen, Assens og kørt hertil af Falck.

På åbningsdagen fik vi besøg fra Assens af Museumsleder Erhardt Clausen, Ledende skoleinspektør Hogstad og fra kommunalbestyrelsen kom Fr. Dolberg. Det var en festlig indvielse i de hyggelige lokaler.

Da Højskolen skulle bruge lejligheden i 1992- 93, blev arkivet flyttet til det nuværende lokale. Det tidligere skolekøkken.

Her ses Carlo Jacobsen i den gamle lejlighed med et soldatertornyster, han gav til arkivet.

Arsregnskab 2002 for Helnæs Lokalhistoriske Arkiv

		Indtægter	Udgifter
01.01	Kassebeholdning	464.79	
06.01	2stk. 100wpærer		34.00
19.03	Købt kager		100.00
21.03	Øl og soda vand, fl. retur	57.50	149.75
06.05	Kopimaskine		7500.00
06.05	Hævet i sp.	7500.00	
16.05	S.L.A.		111.00
24.07	Assens Kommune	2000.00	
24.07	Indsat i sp.		2000.00
05.11	Bord til computer		698.00
05.11	Hæver i sp.	698.00	
12.11	Mot. Af borgerhuset	5000.00	
12.11	Indsat i sp.		5000.00
	Solgt årsskrift og andet	345.00	
06.12	Brevordner, m.m.		126.00
31.12	Renter	18.61	18.61
31.12	Kassebeholdning		346.54
31.12	Balance	16083.90	16083.90
	Checkkonto 31-12.02	9033.61	
	Kassebeholdning 31-12.02	346.54	
31.12.02	Beholdning	9380.15	

Fra åbent hus dagen den 9. marts 2002.

